Praktijkverhalen over warme transitie

Praktijkverhaal 1

Werkgroep in Arendonk

Tijdens een lokaal overleg met kinderopvang en scholen samen werd in 2022 het initiatief genomen om 'warme transities' als thema naar voren te schuiven voor een gezamenlijk werkthema. Alle directies van de Arendonkse basisscholen, de meeste kinderdagverblijven en alle onthaalouders gaven een mandaat aan hun professionals om hier werk van te maken. Ze vroegen gemeentelijke ondersteuning en kregen die: Valerie, ambtenaar Onderwijsflankerend Beleid, werd regisseur. Een eerste initiatief was de inspiratieavond op 27 april 2022.

"In Arendonk organiseerden we een inspiratieavond voor alle schooldirecties, onthaalouders en coördinatoren van kinderdagverblijven", vertelt Valerie Machilsen, deskundige onderwijs en buitenschoolse opvang bij de gemeente. "VBJK zorgde voor de wetenschappelijke duiding en daarna gingen de professionals samen aan de slag: waar dromen we van? Waar willen we het komende jaar al aan werken?" Die avond zagen mooie plannen het licht en werd de werkgroep geboren. "**Elkaar leren kennen** was het belangrijkste actiepunt", vertelt Valerie. "We organiseren de werkgroepvergaderingen telkens op een andere locatie en laten veel informele tijd tijdens die vergaderingen. De vraag 'Hoe doen jullie dat precies?' vliegt vaak over de tafel. Iedereen is nieuwsgierig naar elkaars werking."

De werkgroep koos verder voor **informatieoverdracht** als werkpunt. "*Ziko-Vo*, het kindvolgsysteem in de kinderopvang, was het uitgangspunt", zegt Valerie. "De kleuterleerkrachten voegden extra vragen toe, om zo een goede overstap te bewerkstelligen en snel op zorgen en noden te kunnen inspelen. Zo kwam het Arendonkse kindportret tot stand."

Met goedkeuring van alle betrokken partijen werd het portret voor het eerst gebruikt door alle scholen, de meeste kinderdagverblijven en onthaalouders op **1 september 2023**. De kinderopvang geeft het ingevulde portret mee aan de ouders met de vraag dit aan de school te bezorgen, zodat de school dit kan gebruiken voor een eerste gesprek met de ouders over hun kind. In november 2023 werd deze actie voor het eerst **geëvalueerd** (uit het verslag van de werkgroep):

- "Het kindportret wordt heel goed gebruikt (op één kinderdagverblijf na). Instappers hebben *Ziko-Vo* + kindportret bij."
- "Leerkrachten vinden het interessant om op voorhand die info te krijgen."
- "Kleine bijsturing: nu wordt het portret een dag ervoor bij de leerkrachten bezorgd, en dat is eigenlijk te laat. Afspraak: proberen bezorgen minstens twee weken vóór het wen- of kijkmoment."
- "Voorlopig nog niet gebruikt om gesprekken mét ouders te voeren."
- "De ouders geven het door. Het wordt dus niet van de kinderbegeleider aan de kleuterleerkracht bezorgd."

Regisseur Valerie was op dat moment ook zelf ouder met een instapkind na de herfstvakantie en heeft het dus 'aan den lijve' ondervonden:

> "Ik vond het leuk om het kindportret te kunnen overhandigen en te bespreken met de nieuwe leerkracht. Het gaf een geruststellend gevoel. Mijn kind is bijvoorbeeld helemaal niet bang. Hij zou van boven naar beneden springen op een nieuw speeltuig. Het feit dat de leerkracht dat al op voorhand weet via dat kindportret, is zeer geruststellend. Het neemt een stukje bezorgdheid weg."

Arendonk nam dus al een goede start: het bestuur nam zijn regierol op, en leidinggevenden zorgden voor ondersteuning, een helder mandaat en de nodige omkadering. De acties werden en worden nog steeds opgezet door de professionals op de werkvloer. “Deze combinatie zorgt voor een **grote motivatie** bij de medewerkers”, besluit Valerie. “Dat ze telkens met velen aanwezig zijn op de werkgroepvergaderingen, is daar een mooi bewijs van.”

Praktijkverhaal 2

Fotoboekjes en filmpje – de gemeente Niel

In Niel gaf een inspiratieavond over 'warme transities', georganiseerd door het Huis van het Kind, goesting om de handen uit de mouwen te steken. De insteek was: vertrekken van wat de mensen op de werkvloer nodig hebben én vertrekken vanuit het perspectief van het kind. De deelnemers aan de werkgroep wilden acties die helpen om die spannende stap voor jonge kinderen en hun ouders soepeler te laten verlopen.

Zo ontstond het idee van een fotoboek dat vertelt over de **structuur van een schooldag**. Het werd uitgewerkt in samenwerking met de twee scholen, onthaalouders en kinderbegeleiders van de buitenschoolse opvang.

> <u>Afbeeldingen in het fotoboek</u>:
> de schoolingang, gang met kapstokken (jas en schooltas), de klas (breed perspectief, hoekenwerk goed in beeld, materiaal op de tafels), de toiletten (wc-papier + plek om handen te wassen), de speelplaats (breed perspectief, toezichthouders, attributen verspreid: bal, krijttekening, fiets ...), de eetzaal (op een tafel een brooddoos en drinkbus, hoe het er in de praktijk aan toegaat), de turnzaal (enkele attributen uitgestald), de schooluitgang (vanop de speelplaats met zicht naar buiten) ...

Het boekje bleek een ideaal middel voor onthaalouders en kinderbegeleiders **om het gesprek te starten met ouders en kinderen over** de kleuterschool en om praktische afspraken (over knuffel, tuut ...) te maken.

> "De reacties van onthaalouders en scholen zijn heel positief", vertelt Ilse Verhulst begeleider BKO en voormalig gezinsondersteuner. "Ook van ouders kregen we de vraag om de boeken te mogen gebruiken. Zij kunnen nu de boeken ontlenen bij de bibliotheek of in het Huis van het Kind. In samenwerking met de bibliotheek zetten we een digitale versie van het boek online, met ingesproken tekst. Ook de scholen kunnen dit verhaal op hun website publiceren. Zo hebben we een nog groter bereik naar de doelgroep."

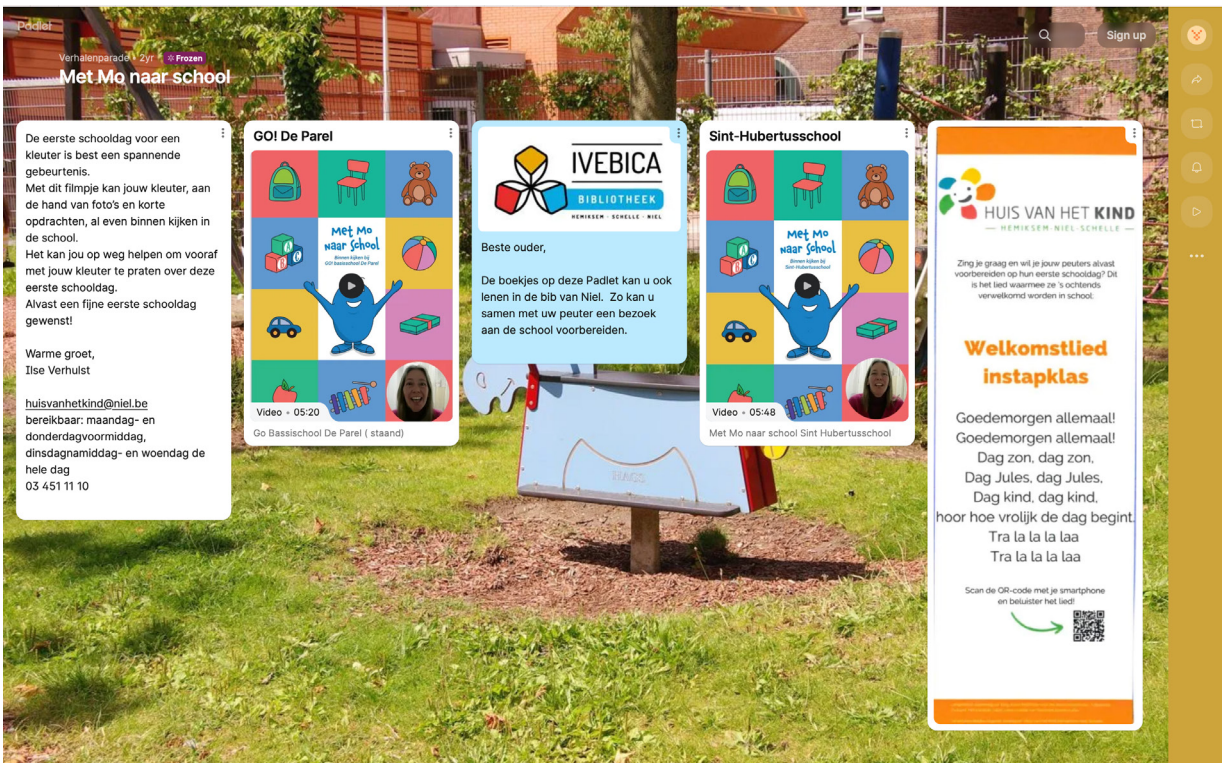
Een andere actie is *Het verhaal van Mo*. Dit is een filmpje waarin Mo je meeneemt doorheen de schooldag op de kleuterschool vanuit het perspectief van een kind: welke kleine transities maakt zo'n kleuter mee? Wie ontmoet de kleuter daar? Waar komt hij overal terecht? Dit soort filmpjes is een middel om het gesprek tussen kinderbegeleiders en ouders aan te gaan. Je kan het ook met de kinderen bekijken en zo samen met hen spreken over die nieuwe stap in hun leven.

Het filmpje laat op een heel eenvoudige manier volwassen begeleiders van het kind zien welke impact een schooldag in het leven van een kleuter heeft.

"Deze initiatieven worden nu verdergezet", vertelt Seppe Maes, huidig gezinsondersteuner in Niel. "Ik bouw aan een **startpakket** voor de instappers van de kleuterschool, waarin we het boekje *Met Mo naar school* zullen stoppen, bovenop andere inhoudelijke zaken met een eventuele Mo-opdruk. Binnenkort starten we op de scholen een '**pimpwedstrijd**' om het figuurtje van Mo te pimpen. Dit allemaal om het project meer gedragen te maken door alle kinderen en om herkenbaarheid te creëren. Ik hoop in de toekomst dit figuurtje voor veel meer te kunnen inzetten binnen de gemeente: in alle communicatie rond kinderzaken, handpopjes voor de onthaalouders, scholen ... Kortom: we groeien langzaam, en laat dat ook het doel zijn binnen mijn functie als gezinsondersteuner. Stap voor stap groeien naar een gemeente die inzet op onze kinderen!"

Het verhaal van Mo is te bekijken via:

Ook deze padlet kan je bekijken via:

Padlet
Sign up
Verhalenparade 2yr Frozen
Met Mo naar school
De eerste schooldag voor een kleuter is best een spannende gebeurtenis.
Met dit filmpje kan jouw kleuter, aan de hand van foto's en korte opdrachten, al even binnen kijken in de school.
Het kan jou op weg helpen om vooraf met jouw kleuter te praten over deze eerste schooldag.
Alvast een fijne eerste schooldag gewenst!
Warme groet,
Ilse Verhulst
huisvanhetkind@niel.be
bereikbaar: maandag- en donderdagvoormiddag, dinsdagnamiddag- en woendag de hele dag
03 451 11 10
GO! De Parel
Met Mo naar School
Video • 05:20
Go Bassischool De Parel (staand)
IVEBICA
BIBLIOTHEEK
HEMIKSEM · SCHELLE · NIEL
Beste ouder,
De boekjes op deze Padlet kan u ook lenen in de bib van Niel. Zo kan u samen met uw peuter een bezoek aan de school voorbereiden.
Sint-Hubertusschool
Met Mo naar School
Video • 05:48
Met Mo naar school Sint Hubertusschool
HUIS VAN HET KIND
HEMIKSEM · NIEL · SCHELLE
Zing je graag en wil je jouw peuters alvast voorbereiden op hun eerste schooldag? Dit is het lied waarmee ze 's ochtends verwelkomd worden in school:
Welkomstlied instapklas
Goedemorgen allemaal!
Goedemorgen allemaal!
Dag zon, dag zon,
Dag Jules, dag Jules,
Dag kind, dag kind,
hoor hoe vrolijk de dag begint.
Tra la la la laa
Tra la la la laa
Scan de QR-code met je smartphone en beluister het lied!